

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o K 093473 17 Kž 2
Brčko, 27.12.2017. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija: Klaić Ilje kao predsjednika vijeća, Kadrić Zijada i Tešić Dragane, kao članova vijeća, uz učešće Tomić Radmile, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog A.M. zv. „Ž.“ iz B., zbog krivičnih djela – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. u vezi sa članom 22. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, i - Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, odlučujući po žalbama Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i branilaca optuženog: Islamović Mirsada advokata iz Brčkog i Konjić Rifata advokata iz Tuzle, izjavljenim protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 093473 16 K od 18.05.2017. godine, nakon javne sjednice vijeća održane 27.12.2017. godine, u prisustvu tužioca Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine Ivanović Radmila, optuženog A.M. i njegovih branilaca- advokata Islamović Mirsada i Konjić Rifata, donio je

P R E S U D U

Odbija se kao neosnovana žalba Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj: 96 o K 093473 16 K od 18.05.2017. godine POTVRĐUJE u oslobađajućem dijelu, u kom se optuženi A.M. zvan „Ž.“, na osnovu člana 284. stav 1. tačka c. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, oslobađa od optužbe da je radnjama opisanim pod I) tačke 1 do 6 te 8 i 9 izreke presude, počinio krivično djelo - Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142., u vezi sa članom 22. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, a radnjama opisanim pod I) tačke 7, 10 i 11 i pod II) tačka 1, te pod III) tačka 1. izreke presude, počinio krivično djelo - Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, te ostaju neizmijenjene odluke iz presude o troškovima krivičnog postupka i imovinsko pravnom zahtjevu, dok se žalbe branilaca optuženog A.M. - advokata Konjić Rifata i Islamović Mirsada UVAŽAVAJU, prvostepena presuda ukida u dijelu u kom je optuženi oglašen krivim i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci, da je radnjama opisanim pod tačkama 1, 2 i 3 osuđujućeg dijela presude, počinio krivično djelo - Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, te određeno da se u izrečenu kaznu zatvora optuženom ima uračunati vrijeme koje je proveo u pritvoru od 23.11. do 29.12.2015. godine, te se predmet radi rješavanja u ukinutom dijelu presude, vraća Osnovnom sudu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 093473 16 K od 18.05.2017. godine i to, prvim stavom izreke, optuženi A.M. zvani „Ž.“ (u daljem tekstu optuženi) oglašen je krivim da je radnjama poblježe opisanim u tačkama od 1. do 3. počinio krivično djelo - Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, pa je za navedeno krivično djelo uz primjenu članova 5., 33., 38., 41., 42. stav 1. tačka 2) i 43. stav 1. tačka 1. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci, s tim što je određeno da se optuženom u izrečenu kaznu zatvora ima uračunati vrijeme koje je proveo u pritvoru od 23.11. do 29.12.2015. godine.

Istom presudom, drugim stavom izreke, optuženi je na osnovu člana 284. stav 1. tačka c. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikt BiH (u daljem tekstu: ZKP BD BiH-„Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 34/13 i 27/14), oslobođen od optužbe da je radnjama opisanim pod I) tačke od 1. do 6. te tačke 8. i 9. izreke presude počinio krivično djelo – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. u vezi sa članom 22. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, a radnjama opisanim pod I) tačke 7., 10. i 11., zatim radnjom opisanom pod II) tačka 1., i radnjom opisanom pod III) tačka 1. izreke presude, počinio krivično djelo – Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika - iz člana 144. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ.

Navedenom presudom, stav IV izreke, sud je optuženog oslobodio od dužnosti nadoknade, odnosno plaćanja troškova krivičnog postupka, a u stavu V izreke, oštećeni B.S. i M.S. su sa imovinsko pravnim zahtjevom upućeni na parnicu.

Protiv navedene presude žalbu su u zakonskom roku izjavili: Tužilaštvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Tužilaštvo) koje presudu pobija u oslobađajućem dijelu, zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, kao i osuđujućem dijelu, zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji, s prijedlogom da Apelacioni sud Brčko distrikta BiH žalbu Tužilaštva uvaži, presudu Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj: 96 o K 093473 16 K od 18.05.2017. godine preinači, tako da optuženog A.M. zv. „Ž.“ ogласi krivim po svim tačkama izmijenjene optužnice za krivična djela opisana u optužnici, i osudi po zakonu na strožiju kaznu u odnosu na onu koju mu je izrekao prvostepeni sud, te branioci optuženog-advokati Konjić Rifat i Islamović Mirsad koji prvostepenu presudu pobijaju u osuđujućem dijelu, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, i zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji, s tim što branilac Islamović predlaže da Apelacioni sud Bd BiH njegovu žalbu uvaži i prvostepenu presudu preinači u osuđujućem dijelu tako da donese oslobađajuću presudu ili da presudu u osuđujućem dijelu ukine i sam održi pretres, dok branilac Konjić predlaže da se presuda ukine u osuđujućem dijelu i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Tužilaštvo Bd BiH, prigovarajući u žalbi da je činjenično stanje u oslobađajućem dijelu presude pogrešno utvrđeno, navodi da je prvostepeni sud izveo pogrešne zaključke iz izjava svih saslušanih svjedoka, pa je posljedično tome donio pogrešnu odluku kada je optuženog A.M., za radnje opisane u 14. tačkama, stava II izreke presude, oslobodio od optužbe. Tužilaštvo ističe da je nesporno

utvrđeno da je optuženi za vrijeme oružanog sukoba u BiH, pa samim time i na teritoriji Brčkog, u logoru koji se nalazio u hladnjači „Rasadnika“ Okrajci, mjesto Gornji Rahić, vršio dužnost stražara čiji su osnovni zadatak i dužnost bili da čuva lica koja su bila zarobljena i zatvorena u logoru, da je optuženi nosio uniformu rezervnog policijskog sastava, da je bio naoružan, te da je raspolagao ključevima od prostorija u kojima su bila smještena lica srpske nacionalnosti o čijoj sigurnosti je trebao da brine, i to od kraja juna do početka jula 1992. godine, nakon čega su sva zatvorena lica sa te lokacije premještena na lokaciju „Šipovača“ u Maoči. Pomenuta lica su tokom boravka u logoru pretrpila mučenje, nečovječno postupanje, velike patnje i povrede tjelesnog integriteta.

Sud navodi, da nisu u cjelosti dokazane radnje optuženog opisane u tačkama optužnice, odnosno tačkama oslobađajućeg dijela izreke presude, te da ni saslušani svjedoci na okolnosti iz navedenih tačaka, nisu do kraja potvrdili da je optuženi imao odlučujući doprinos njihovom zlostavljanju, a nesporno je da su isti zlostavljani.

Tužilaštvo ističe, da u samom činjeničnom opisu predmetnih tačaka optužnice nije navelo da je optuženi sam preduzeo radnje zlostavljanja već da je isti, otključavanjem prostorija u kojima su se nalazila zatvorena lica srpske nacionalnosti, omogućio da razne grupe zlostavljaju, muče i tuku ta lica.

Dalje tužilaštvo u žalbi navodi, da je M.R. pred sudom posvjedočio da su ispred prostorije u kojoj je sa drugim zarobljenicima bio zatvoren, postojala lica, odnosno stražari zaduženi za čuvanje, otključavanje i zaključavanje vrata, ali da su puštali u prostoriju svakog ko je imao namjeru da ih maltretira, a jedan od tih stražara je bio i optuženi. Optuženi ga je uglavnom vodio na ispitivanje, rijetko se dešavalo da neko uđe u prostoriju da ih maltretira kada je neki drugi stražar zadužen za njihovo čuvanje, odnosno da je optuženi uglavnom bio prisutan kada su vrata otvarana i otključavana. Ono što po ocjeni Tužilaštva ukazuje na objektivnost M.R. izjave je činjenica da je isti svjedok naveo i to, da sam optuženi nikada nije ulazio u prostoriju da nad njim vrši neki teror.

Iz iskaza svjedoka V.T. proizilazi da je nakon zarobljavanja 1992. godine bio smješten u limenu prostoriju na Okrajcima, sa još desetak ljudi, da je često izvođen iz te prostorije i tučen, a najviše kada ih je čuvao optuženi koji nikom nije branio da ga izvode i tuku. Dešavalo se da te grupe prijete drugim stražarima, ali oni nisu otključavali vrata za razliku od optuženog (oštećeni nije čuo da su upućivane prijete optuženom). Kredibilitet ovog svjedoka, po ocjeni Tužilaštva, potvrđuje i činjenica da je isti u više navrata ponovio da drugi stražari (R.B., „M.“, „G.“) nisu dozvoljavali da druga lica ulaze i da zlostavljaju njih zarobljenike. Zbog svega pomenutog, Tužilaštvu nije jasno zbog čega sud smatra da za tačke 8 i 10 optužnice, odnosno izreke presude, koje se odnosi upravo na pomenuta dva svjedoka-oštećena, ne postoji dovoljno dokaza o krivičnoj odgovornosti optuženog, s obzirom da ista jasno proizilazi iz njihovih izjava, a isti zaključak se može odnositi i na ostale oštećene.

Sud navodi, kako ni svjedoci M.Š. i B.S.1 nisu u svojim svjedočenjima pružili pouzdana saznanja o ulozi optuženog u otključavanju i zaključavanju vrata, s obzirom da je M.Š. naveo da je neko otključavao i zaključavao vrata, ali se ne može sjetiti ko, dok je za razliku od njega B.S.1 jasno naveo da je ispred hangara, u kom se on nalazio sa drugim zarobljenicima bio stražar koji je otključavao, sjeća se da je imao nadimak „Ž.“, jer kad neko dođe samo kaže: „Ž. otvori“, ali se ne može sjetiti Ž. lika. Stoga nije jasno kako sud u konkretnom slučaju izvodi zaključak da nije

dokazano da je optuženi počinio krivično djelo koje mu se stavlja na teret u vezi zlostavljanja M.Š. i B.S.1, odnosno da je optuženi otključavao i zaključavao vrata i na odlučujući način doprinio izvršenju svih djela koja mu se stavljaју na teret.

U presudi sud zaključuje da niko od svjedoka nije ukazao da je optuženi imao odlučujuću i neprikosnovenu ulogu u otključavanju prostorije i da sud na osnovu toga nije mogao da formira nesumnjiv zaključak da je optuženi kao saučesnik učinio krivična djela koja mu se optužnicom stavljaју na teret preduzimajući radnje otključavanja i zaključavanja prostorija u kojima su zarobljena lica bila smještena (ova tvrdnja suda je po ocjeni Tužilaštava u koliziji sa zaključkom suda iznijetim pod tačkom 22. strana 17. obrazloženja presude, da je osnovni zadatak i dužnost optuženog bila da čuva zatvorena lica, da se brine o njihovoj sigurnosti, da je isti raspolagao ključevima, i da je bio naoružan). Prema tome, Tužilaštvo smatra da je optuženi imao odlučujući doprinos u počinjenju djela, jer su zlostavljanje zatvorenih lica vršili pripadnici raznih „paravojnih formacija“ kojima, po tvrdnji odbrane praktično niko ništa nije mogao. Tužilaštvo, za razliku od suda cijeni da su radnje koje je preduzeo optuženi, ključnog karaktera za predmetno krivično djelo za koje je oslobođen od optužbe, jer je takvim radnjama omogućeno zlostavljanje zatvorenih lica.

Da je optuženi postupao u skladu sa svojim dužnostima čuvara, ne bi otključavao prostorije u kojima su bila smještena zarobljena lica, pa bi time, po ocjeni Tužilaštva, bio onemogućen ulazak pripadnika vojnih formacija u te prostorije i time bi bilo spriječeno da ta lica vrše zlostavljanje zatvorenika.

Tužilaštvo ističe, da optuženi nije bio prisiljavan da otključava vrata objekta u kom su bila smještena lica i da time omogućava da pripadnici vojnih formacija ulaze u objekat i zlostavljaju zatvorenike. Na osnovu svjedočenja H.H., koji je od optuženog preuzeo stražarsku dužnost, da se po ocjeni Tužilaštva zaključiti, da je optuženi smijenjen sa dužnosti stražara od strane komadanta P. zbog toga što je puštao (otključavao prostoriju) vojnike da ulaze u prostoriju gdje su bila smještena zarobljena lica, odnosno što se nije brinuo o sigurnosti zarobljenih lica.

M.S., u svojoj izjavi pred sudom je naveo kako je optuženi-„Ž.“, jedini otključavao i zaključavao vrata, a istakao je da je bilo i drugih stražara pominjući jednog starijeg čovjeka (stražara) koji nije dozvoljavao da ih neko tuče.

Svjedoci-oštećeni su posvjedočili da su drugi stražari (R.B., „M.“, „G.“, „matori stražar“, kako to navodi M.S.) bili korektni, a da je jedino „Ž.“ otključavao i zaključavao prostorije i omogućavao zlostavljanje zatvorenih lica, tako da nije jasno kako je sud izveo zaključak da su svi svjedoci optužbe doveli u sumnju činjenice koje su navedene u samoj optužnici, i da je iz tih razloga optuženi oslobođen od optužbe za određene tačke optužnice.

Govoreći o institutu saučesništva Tužilaštvo navodi, da formulacija u zakonu „čime se na odlučujući način doprinosi izvršenju krivičnog djela“ podrazumijeva takav doprinos koji ima presudnu ulogu u ostvarenju djela i pretpostavlja da taj doprinos ima značaj radnje izvršenja i da je takvog kvaliteta da više ne predstavlja samo olakšavanje ili podupiranje tuđeg djela.

Kada se ima u vidu šta podrazumijeva pojam saučesništva, nejasno je zbog čega sud nije mogao da formira zaključak da je optuženi kao saučesnik izvršio predmetna krivična djela, na način opisan u izreci oslobađajućeg dijela presude, tj. kada je preduzimao radnje otključavanja i zaključavanja vrata od prostorija u kojima su bila smještena zarobljena lica, čime je omogućavao saučesnicima u

izvršenju krivičnog djela da ulaze u te prostorije i zlostavljaju zatvorenike. Da optuženi nije preduzeo svoju radnju, ni druga lica (saučensici) ne bi mogla ostvariti svoje radnje, te samim tim djelo ne bi bilo ni učinjeno. Da je zaista tako govori činjenica utvrđena iz iskaza saslušanih svjedoka, da drugi stražari za razliku od optuženog, nisu otključavali vrata i time omogućavali drugim licima da ulaze u prostorije gdje su bili smješteni zatvorenici, te da po ulasku zlostavljaju zatvorenike.

Prigovarajući na odluku o krivičnopravnoj sankciji, Tužilaštvo navodi da nije bilo elemenata da sud utvrdi da postoje posebne (osobito) olakšavajuće okolnosti na strani optuženog, i da optuženom, za krivično djelo-Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, za koje ga je oglasio krivim izrekom osuđujućeg dijela presude, uz primjenu odredbi o ublažavanju kazne, izrekne kaznu zatvora ispod posebnog zakonskog minimuma od 5 godina koji je propisan za predmetno krivično djelo, odnosno da mu izrekne kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i šest mjeseci, koja je po ocjeni Tužilaštva blaga i nije adekvatna težini učinjenog krivičnog djela i stepenu krivične odgovornosti počinioca.

Branilac optuženog A.M.-advokat Konjić Rifat obrazlažući žalbene razloge u žalbi navodi: da je donoseći osuđujući dio presude prvostepeni sud počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k. ZKP Bd BiH, zbog toga što presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama. Shodno odredbi člana 281. stav 2. ZKP Bd BiH sud je bio dužan da savjesno ocijeni svaki dokaz pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima i da na osnovu takve ocjene izvede zaključak je li neka činjenica dokazana. Takvu ocjenu dokaza sud je morao u pismeno izrađenoj presudi obrazložiti u skladu sa odredbom člana 290. stav 7. ZKP Bd BiH, koja obavezuje sud da određeno i potpuno iznese koje činjenice i iz kojih razloga uzima kao dokazane ili kao nedokazane dajući pri tom naročito ocjenu vjerodostojnosti protivrječnih dokaza.

Od strane 17.-22. obrazloženja osuđujućeg dijela presude sud daje razloge za utvrđeno činjenično stanje, pa tako navodi, vezano za utvrđenje iz tačke 1. izreke presude, da je svjedok B.S. izjavio da su ga vodili na ispitivanje, i to da ga je odveo i vratio sa ispitivanja optuženi koji je nosio policijsku uniformu i imao policijsku palicu za pojasom, te da ga je palicom tukao u predjelu glave i ramena.

Pod tačkom 25. presude, sud u razlozima iznosi da je B.S. opisao događaj u kom je pucano iznad njegove glave, te iznio da je pucao optuženi, i da je tom prilikom optuženi rekao nešto, u smislu da su ga tj. svjedoka ubili, dok pod tačkom 26. sud obrazlaže kako je svjedok B.S. u odnosu na ovaj događaj kazao da on nije mogao vidjeti čovjeka iza svojih leđa koji je tada pucao, ali da to nije mogao biti niko drugi do optuženi.

Sud dalje iznosi svjedočenja B.S. da je naveo, da je za Vidovdan dobio najviše batina i da se optuženi tog dana ponašao nemoguće, te da su tog dana njega i M.S. tukli i optuženi i drugi vojnici, pa da je zbog batina gubio svijest. Dalje u tački 27. presude, sud iznosi svjedočenje M.S. koji u odnosu na pucanje ispred objekta u kome je bio zatvoren, navodi da je čuo pucanj nakon što su izveli B. tj. B.S., te da je čuo glasove koji su govorili „što ga ubiste valja ga sad nositi“, te da su se onda otvorila vrata i da su ubacili B. unutra u hangar u kome su on u B. inače boravili kao zatvorenici, te je vidio da je B. bio živ i rekao je njemu tj. svjedoku M.S. da ga trlja, odnosno masira.

Svjedok M.S. je svjedočio i o odlasku na otkopavanje granata, te je rekao da su ih tukli ali se nije mogao sjetiti ko je to radio, a isto tako je ovaj svjedok, prema razlozima presude rekao, da se ne sjeća šta se desilo na Vidovdan.

Sud je naveo da postoje kontradiktorne izjave u iskazima svjedoka, posebno u iskazima svjedoka M.S., koji je prilikom davanja određenih izjava naveo kako ga je optuženi „zapalio pesnicom“, a u drugoj izjavi naveo, da ih optuženi, njega i B.S., uopšte nije tukao.

Nakon iznošenja iskaza navedenih svjedoka, na način kako je to sud uradio, sud se pod tačkama 32.-36. obrazloženja presude bavio analizom navoda svjedočenja navedena dva svjedoka. Sud iznosi tvrdnju da se ne može očekivati da svjedoci B.S. i M.S. ponove od riječi do riječi ono što su govorili prethodnih godina dajući izjave, jer su pretrpili traumu, te da isti opisuju događaj iz svoje perspektive, pa da se objektivnost svjedočenja navedenih svjedoka ogleda u tome što nijedan svjedok ne tvrdi da je vidio da je pucao optuženi B.S. iznad glave, nego je M.S. čuo pucanje i glasove, pa je pomislio da su B. ubili, a onda je vidio da ga ubacuju u hangar u kome su on i B. boravili kao zarobljenici, dok je M.S. opisao kako ga je optuženi vodio, tukao, a zatim zapucao iznad njegove glave, pojašnjavajući da niko drugi nije bio tu ko bi mogao pucati, osim, optuženog, tako da sud nije imao sumnje da je to lice koje je pucalo upravo bio optuženi. Sud navodi da nije bitno da li je optuženi stalno nosio pištolj ili nije, kao i da li je sa sobom stalno imao policijsku palicu ili nije.

U odnosu na događaj iskopavanja granata, sud navodi, da se ne može očekivati od oštećenog svjedoka da pamti svaki detalj, ali da su oba svjedoka tvrdila da su tučeni, s tim da je B.S. sa sigurnošću ukazivao na optuženog kao lice koje ih je vodilo na te radove i tuklo palicom.

Sud u presudi iznosi pogrešnu ocjenu da se radilo o uznemiravanju i zbunjivanju svjedoka M.S. od strane branioca, kada je branilac prilikom unakrsnog ispitivanja tražio od svjedoka da se izjasni zašto u ranijim iskazima nije tvrdio, odnosno izjavio ono što je izjavio kasnije, te kada je traženo da svjedok opiše prostoriju u kojoj je bio zatvoren, te kada je branilac tražio od suda da svjedok bude strpljiv u odgovorima i na pitanja branioca, kao što je bio strpljiv pri davanju odgovora na pitanja tužioca.

Pod tačkom 33. presude, sud je iznio stav da je sjećanje svjedoka M.S. na događaje iz zarobljeništva bolje očuvano nego sjećanje svjedoka B.S., što je razumljivo s obzirom na životnu dob, odnosno činjenicu da je svjedok M.S. znatno mlađi od svjedoka B.S., a svjedok B.S. se nije ni izjašnjavao koja su ih lica maltretirala.

Odlučne činjenice koje je po ocjeni branioca valjalo utvrditi su: vrijeme kada su se događale radnje opisane u osuđujućem dijelu presude, šta je od oružja sa sobom nosio optuženi i je li posjedovao palicu, a posebno da li je optuženo zlostavljao B.S. i M.S. na način kako je to navedeno u izreci prvostepene presude.

Sve što se dešavalo u objektu gdje su se nalazili B.S. i M.S., događalo se sedam dana, ili kako je to određeno kazao B.S. -od 22.-29.06.1992. godine.

Čitajući prvostepenu presudu, onako kako je obrazložen njen osuđujući dio, sa izostankom obrazloženja vremena trajanja boravka u zarobljeništvu B.S. i M.S. u objektu rasadnika Okrajci, i iznošenjem tvrdnji kako su svaku dan tučeni i maltretirani, samo se može steći dojam da je to trajalo danima.

Branilac Konjić dalje ističe, da bez obzira koliko su dugo B.S. i M.S. boravili u navedenom objektu kao zarobljenici, iskazima određenih svjedoka

nesumnjivo se utvrđuje da optuženi nikog nije tukao. Tako svjedok M.Š. nije ni pomenuo da je optuženi bilo koga tukao, svjedoci B.S.1 i V.T. pominju optuženog, ali navode da isti nikog nije tukao, svjedoci, N.K., M.Z., M.S.1 ne navode da je optuženi bilo koga tukao; svjedoci N.F., H.M., H.H., R.B., M.M., D.Š. -koji su svjedoci Tužilaštva, kao i prethodno navedeni svjedoci, nemaju saznanja da je optuženi bilo koga tukao, svjedok D.K. u svom iskazu tvrdi, ne samo da optuženi nije nikog tukao nego da je tražio i od drugih lica da to ne čine. Ni svjedoci B.S., A.P., Lj.J., Z.D. i M.S.2, čije je iskaze sud pročitao, nisu potvrdili da je optuženi bilo koga tukao, a ni svjedoci odbrane M.J., M.Đ., M.B., Š.K., N.T., F.A., R.A. i M.I., takođe nemaju saznanja da je optuženi bilo koga tukao.

Analizirajući ocjenu suda vezano za svjedočenja M.S. i B.S., branilac Konjić ističe da sud iznosi tvrdnju da je razumljivo da se svjedok B.S., koji je znatno mlađi od svjedoka M.S., u vrijeme svjedočenja, bolje sjeća događaja o kome svjedoči. Kod takve ocjene sud je na sebe preuzeo ulogu nekog dobrog doktora i potcijenio je pamćenje M.S., a što nije prihvatljivo ni dozvoljeno. Da se ne smije potcijeniti pamćenje svjedoka M.S., govori i činjenica da je isti na sudu u cjelosti izdeklemovao sve tri strofe pjesme „Evo Jure i Bobana“, koju je naučio i koju je tjeran da pjeva u zarobljeništvu na Okrajcima, što sve navodi na to da je zaključak suda, kojim se podcjenjuje mogućnost sjećanja i pamćenja svjedoka M.S. u odnosu na svjedoka B.S., neprihvatljiv i nedozvoljen.

U pomenutom Zapisniku od 03.08.2005. godine, kada je nesporno svjedok M.S. bio najmlađi u odnosu na kasnije date izjave, svjedok je naveo da je u zarobljeništvu na Okrajcima sa B.S. bio od 22.-28.06.1992. godine, da su drugi dan nakon zarobljavanja Muslimani napravili špalir kroz koji su oni i drugi zarobljenici prolazili, da su ih isti tukli i tjeroali da pjevaju pjesmu „Evo Jure i Bobana“, dok svjedok M.S. nije ni u jednom momentu spomenuo optuženog stražara A.M. zv. „Ž.“.

Na Zapisniku od 28.05.2009. godine, kada je ponovo saslušan i kada je bio stariji za četiri godine u odnosu na vrijeme davanja prethodne izjave, svjedok M.S. pominje optuženog pod nadimkom „Ž.“, pa kazuje da „Ž.“ nije bilo koga tukao, pa ni njega ni B.S. napominjući da je to lice radilo kao stražar, pa je otključavalo vrata i puštalo vojnike da ih tuku. Ovdje je svjedok poimenično imenovao lica koja su ga tukla, pa je kazao da su to činili G.1, jedna žena čije ime nije znao, te izvjesni Ć., te da ih je jedne prilike, njega i B.S., do iznemoglosti tuko 30-40 Muslimana, civila i vojnika. Prema tome, na Zapisniku od 28.05.2009. godine svjedok M.S. nije izjavio da je bilo njega, bilo B.S. ili nekog drugo tukao optuženi A.M. zv. „Ž.“.

Gledajući na podatke iznijete prilikom svjedočenja na Zapisniku od 2009. godine, u odnosu na one iznijete na ranijem Zapisniku od 2005. godine, objektivno proizilazi zaključak da se pamćenje svjedoka M.S. popravljalo kako je isti stario. Na to ukazuje i činjenica da se na kasnijem Zapisniku od 02.10.2013. godine (na strani 2. Zapisnika) svjedok M.S. sada sjeća i detalja, kako je jedno jutro optuženi koga naziva „Ž.“ i koji je bio stražar otvorio vrata, te da su ušli u prostoriju gdje je boravio, Ć. i jedna žena, u uniformama, i da ga je „Ž.“ odmah „zapalio pesnicom“ oborio i nastavio udarati nogama. Međutim, iz daljeg teksta Zapisnika nedvosmisleno proizilazi da se to udaranje odnosilo na Ć., jer svjedok opisuje da je taj što ga je udarao bio ćelav-ošišan do glave, da je bio star oko 35 godina, te opisuje šta je isti imao na rukama, koliko puta ga je udario, te svjedok dalje navodi da ga je par puta udarila i navedene žena i da su mu tada izbijeni zubi, slomljena rebra, te da je to sve posljedica udaranja od strane Ć.. Prema tome, taj događaj se ne odnosi na udaranje od strane optuženog tj. od strane Ž. stražara. Na konkretno pitanje

policijskog službenika „da li vas je tukao Ž.“?, svjedok M.S. je odgovorio: „ne, nije, on je otvarao, odnosno otključavao vrata i donio nam smrznutu rižu i vruću vodu da pijemo“.

Na glavnom pretresu svjedok M.S. je pokušao da ukaže da ga je na rogovima tukao i optuženi, ali da nije stalno, da bi na kraju po predočavaju Zapisnika sa ranijeg ispitivanja doslovno kazao da ga optuženi nije tukao.

Vezano za opremu koju je optuženi imao, svjedok M.S. je kazao da je optuženi imao pušku, da pištolj kod istog nikada nije vidio, te da nije imao palicu, a branilac Konjić ističe da se radi o svjedoku koji je stalno bio sa B.S..

U odnosu na pucanj koji se navodi u izreci presude, kada je pucano navodno svjedoku B.S. iznad glave, svjedok M.S. je na Zapisniku od 02.10.2013. godine, kada se toga sjetio kazao, da je jedne večeri čuo da neko puca i da neko govori „što ga ubiste jebo vam on mater, valja ga nositi u onu rupu“, a na glavnom pretresu je ispričao kako je čuo da je pucalo više lica, i da nakon toga govore „što ga ubiste jebo vam on mater“, i da su oni B. posle toga ubacili kroz vrata u prostoriju u kojoj su on i B. kao zarobljenici boravili. Branilac Konjić ističe, da svjedok M.S. nedvojbeno govori o množini.

Dalje u žalbi branilac Konjić navodi da svi nabrojani svjedoci tvrde da optuženi nikog nije tukao, da M.S. tvrdi da optuženi, koga je on pominjao kao „Ž.“ stražar, njega nije tukao, pa i pored toga sud kaže da optuženi jeste tukao M.S.. Takva procesna situacija, po ocjeni branioca, nije uobičajena, teško je zapamćena i nevjerovatna je, jer ispada da sud bolje zna ko je tukao M.S., nego što to zna sam M.S..

S obzirom na sve naprijed navedeno, branilac Konjić ocjenjuje, da sud nije dao valjane razloge za utvrđenje odlučnih činjenica, odnosno razloge na osnovu kojih bi se utvrdilo tačnim to da je optuženi tukao M.S., kao i to, da ga je tukao policijskom palicom, a sam M.S. tvrdi da optuženi uopšte nije ni imao policijsku palicu tako da ga istom nije mogao ni tući. Ni za utvrđenje odlučne činjenice, da je određene prilike, kako je to opisao u tački 1. osuđujućeg dijela izreke presude, optuženi u cilju zastrašivanja B.S. istom, iznad glave ispalio jedan hitac iz pištolja, sud nije dao valjane razloge, jer jednostavno svjedok M.S. tvrdi da je optuženi imao pušku, a da nikada kod njega nije vidio pištolj.

Kako u odnosu na sve tri odlučne činjenice sud nije dao valjane razloge, to je po ocjeni branioca Konjića, sud počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k. ZKP Bd BiH.

Prigovarajući na ocjenu suda, vezano za iskaz svjedoka B.S., branilac Konjić ističe da se iskaz ovog svjedoka mora cijeniti imajući u vidu iskaz svjedoka M.S., kao i iskaze svih prethodno pomenutih svjedoka, a čiji zbir nedvojbeno predstavlja rezultat koji kaže da optuženi A.M. zv. „Ž.“, nikoga nije tukao.

Svjedok B.S., na Zapisniku od 14.09.2009. godine navodi da je optuženi, po nadimku „Ž.“ tukao njega i M. (M.S.) najviše palicom po svim dijelovima tijela dok ne bi pali na zemlju a zatim, da ih je tukao nogama na kojima su bile čizme ili cipele. Međutim, branilac ističe da svjedok M.S. nikad ranije nije kazao da se desilo to što navodi svjedok B.S., a da palicu koju spominje M.S., optuženi nije ni imao, a palicu nije pomenuo ni jedan o desetine prethodno nabrojanih svjedoka.

U odnosu na vađenje neeksplozivirane mine, na Zapisniku iz 2009. godine, svjedok B.S. je naveo, da je „Ž.“ njega i M.S., naoružan puškom čuvao dok su vadili minu, i da ih je onda obojicu pretukao, dok je svjedok M.S., govoreći o vađenju neeksplozivirane mine, u tri navrata, na zapisnike kazuje da ga optuženi „Ž.“ nije

tukao, pa je na kraju, na glavnom pretresu to i potvrdio, nakon što je suočen sa svojim ranijim iskazima.

Vežano za pucanje iznad glave svjedoka B.S., isti svjedok je na Zapisniku iz 2009. godine tvrdio da je optuženi, iz pištolja ispalio dva metka iznad njegove glave i da je zatim govorio da ga odnesu jer je mrtav, pa da je to kod B.S. izazvalo duševnu bol, strah i patnju. Međutim, svjedok B.S. nije pojasnio da je optuženi imao pištolj, dok je svjedok M.S. ustvrdio da optuženi nikad ranije nije imao pištolj, te da je čuo navedene prilike pucnje i glasove više lica.

Na Zapisniku od 20.11.2013. godine, vežano za predmetni događaj svjedok B.S. je kazao da su tu večer pucali više njegove glave da ga prepadnu, te da se to desilo između limene i druge zgrade (dakle, govori se o pucanju više lica), a u nastavku tog Zapisnika, na direktno pitanje-da li je pucao optuženi „Ž.“, svjedok je odgovorio da on to nije vidio jer je išao ispred „Ž.“ i samo je čuo pucanj iz pištolja. S obzirom na navedeno svjedočenje ne može se povjerovati da je optuženi pucao iz pištolja iznad glave B.S. u cilju njegovog zastrašivanja. Na Zapisniku iz 2009. godine spominju se dva pucnja iz pištolja, a na Zapisniku iz 2013. godine se navodi da je pucalo više ljudi, ne kaže se iz čega, a potom svjedok B.S. navodi da je on čuo jedan pucanj iz pištolja. S obzirom na pomenuto, jednostavno se svjedoku B.S. ne može povjerovati u odnosu na optuženog, pogotovu kada je već prethodno utvrđeno da optuženi nije imao pištolj, nego samo pušku, i da nije imao policijsku palicu.

Događaje koji su se navodno desili na Vidovdan 28.06.1992. godine, svjedok B.S. prilikom prvog saslušanja 2009. godine, kada mu je prirodno sjećanje bilo najsvježije i najbolje, nije ni pomenuo. Kada je u pitanju navedeni događaj svjedok B.S. je kasnije kroz svjedočenje ispričao kako je to bio najgori dan za njega, kada je najviše tučen, kako je padao u nesvijest, ali kada je saslušan 2009. godine, to sve što je bilo najgore po njega nije ni pomenuo, a prirodno i normalno je da se svaki čovjek sjeti onoga što mu je bilo najteže u životu, odnosno kada je najteže zlostavljan, naravno pod uslovom da se to zlostavljanje stvarno i desilo. Navedeni događaj, vežano za pomenuti datum, nije pomenuo ni svjedok M.S., bez obzira na činjenicu da li je ovaj svjedok znao kada je bio Vidovdan ili nije. M.S. nije ni pomenuo da je navedenog dana, ili bilo kog drugog dana zlostavljan zajedno sa B.S. i da su zbog toga zlostavljanja on i B.S. gubili svijest, a pogotovo nije pominjao da je zlostavljanje prema njima činio optuženi A.M. zv. „Ž.“. Branilac Konjić posebno ističe da su i svi ostali saslušani svjedoci koje je naveo u žalbi, potvrdili da optuženi nije nikog zlostavljao, a šta više neki od njih, kao svjedok D.K. su tvrdili, ne samo da optuženi nikog nije zlostavljao nego da je tražio i od drugih da to ne čine.

U odnosu na odlučne činjenice da li je optuženi tukao policijskom palicom B.S., da li mu je iz pištolja pucao iznad glave, i da li ga je zlostavljao na Vidovdan, sud nije dao valjane razloge, kao ni u slučaju činjenica da je optuženi zlostavljao M.S., tako da je po ocjeni branioca Konjića sud na iznijeti način počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k. ZKP Bd BiH.

Teza suda, zašto bi svjedok B.S. odabrao optuženog ukazujući da je baš on ta osoba koja ga je tukla, ukoliko optuženi to nije činio, je po ocjeni branioca neprihvatljiva, ako se postavi suprotna teza: zašto bi 29 svjedoka, plus M.S., koji je u zarobljeništvu po 24 sata dnevno provodio skupa sa B.S., rekli da optuženi nije nikoga tukao. Branilac ističe da je uobičajeno da se prihvati iskaz 30 svjedoka, a ne iskaz svjedoka koji prilikom prvog saslušanja kaže jedno a drugo ne kaže, prilikom

drugog saslušanja kaže drugo i dodaje treće, i tako postupi na glavnom pretresu, pa se takvi svjedoci po zakonu i u narodu zovu nepouzdana svjedoci.

Branilac Konjić dalje navodi, da sve naprijed pomenuto ukazuje na to, da je činjenično stanje u osuđujućem dijelu presude pogrešno i nepotpuno utvrđeno. Tako je pogrešno utvrđeno da je optuženi imao policijsku palicu i pištolj, da je iz pištolja pucao iznad glave B.S., da je palicom, i na drugi način tukao B.S. i M.S., iako M.S. tvrdi da to nije tačno, a da to nije tačno proizilazi iz iskaza još 29 drugih, saslušanih svjedoka.

Radi opreza, branilac Konjić prigovara i na odluku o izrečenoj kazni optuženom, ističući da je izrečena kazna apsolutno prestrogo odmjerenjena ako se imaju u vidu brojne i značajne olakšavajuće okolnosti koje je sud utvrdio na strani optuženog, dok otežavajućih okolnosti sud nije našao.

S obzirom na sve izneseno u žalbi prijedlog branioca Konjića je da se pobijana presuda u osuđujućem dijelu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Branilac optuženog- advokat Islamović Mirsad u žalbenim prigovorima navodi da prvostepeni sud pri donošenju osuđujućeg dijela presude protiv njegovog branjenika-optuženog A.M. zv. „Ž.“, pogrešno zaključuje da se analizom svjedočenja B.S. i M.S. mogu uočiti suštinski isti opisi događaja koji su vezani za osuđujuću dio presude, te da se uočava objektivna i istinita priča o događajima o kojima pomenuta dva lica svjedoče. Suprotno takvoj ocjeni izvedenih dokaza branilac stoji na stanovištu da su iskazi navedena dva svjedoka dijametralno suprotni i međusobno suprotstavljeni, neubjedljivi i nevjerođostojni, te da je nejasno na osnovu čega je sud izveo takav zaključak kada su u pitanju ključni događaji koji su bitni za odluku suda.

Pred sudom je kao dokaz upotrijebljen iskaz svjedoka M.S. dat na Zapisnik pred CJB Bijeljina 03.08.2005. godine, tj. isti je dat 13 godina nakon događanja koja su se desila u zarobljeništvu, a o kojima svjedok svjedoči, kada je za očekivati da je sjećanje na te događaje dosta svježije nego prilikom davanja iskaza, odnosno svjedočenja na glavnom pretresu, po proteku 25 godina od događaja o kome M.S. svjedoči. Svjedok M.S. opisuje da je od strane muslimanske vojske bio fizički i psihički maltretiran, ali ni u jednom dijelu iskaza ne spominje optuženog da je učestvovao u radnjama opisanim u izreci osuđujućeg dijela presude.

U izjavi datoj na Zapisnik CJB Bijeljina 28.05.2009. godine, svjedok M.S. sada konkretnije svjedoči o svom boravku i događanjima u zarobljeništvu. Tako navodi da su njega i ostale zatvorenike tukli G.1, zatim izvjesni Ć. i neka žena plave kose koja je bila u vojničkoj uniformi, od čijih udaraca se onesvijestio. Lično je vidio da su tukli i zarobljenog B.S., odnosno vidio je povrede koje je B.S. imao po glavi, odnosno potiljku, te je vidio da je bio krvav i natečen. Optuženi, po nadimku „Ž.“, koji je bio stražar, a za kog je čuo da je prije rata radio u SUP-u Brčko ih nije tukao, ali je puštao vojnike, odnosno svakoga da ih tuče (njega i B.) tako što je svakom ko dođe otključavao vrata od prostorija gdje su bili zatvoreni, te su ih po ulasku u prostorije navedena lica tukla do besvijesti i na kraju tog iskaza je naveo da je svo to njegovo batinjanje vidio B.S. koji je s njim bio zatvoren, kao što je i on vidio svako B. batinjanje. Branilac ističe da je pamćenje svjedoka M.S. pri davanju iskaza 2009. godine, bilo još uvijek svježije u odnosu na vrijeme kada je davao iskaz na glavnom pretresu. S obzirom na tu činjenicu, da je optuženi ikada, ijednom, udario odnosno tukao svjedoke M.S. ili B.S., svjedok M.S. bi se, po ocjeni odbrane, najprije

morao sjetiti optuženog „Ž.“, jer ako se sjeća neke žene kojoj nije znao ime ali je znao da je imala plavu kosu, onda je bez ikakve dileme morao se sjetiti optuženog koji je bio stražar i kog je od svih tih lica najbolje poznao i znao je za njegov nadimak „Ž.“, te da je prije rata radio u SUP-u Brčko.

Povodom navedenih događanja svjedok M.S. je dao iskaz i u Policiji Brčko distrikta BiH, 02.10.2013. godine, gdje je na direktno pitanje policijskih službenika: „da li vas je on-Ž. tukao“?, svjedok M.S. odgovorio: „ne, nije, on je otvarao, odnosno otključavao vrata i donosio nam zamrznutu rižu i vruću vodu da pijemo“. Branilac ističe da poslije ovakve izjave svjedoka nije potreban bilo kakav komentar.

Da je sud vršio analizu iskaza svjedoka M.S. u navedenim zapisnicima koji su upotrijebljeni kao dokaz morao je zaključiti da optuženi nije izvršio bilo koju radnju navedenu u izreci osuđujućeg dijela presude i morao je utvrditi da su iskazi svjedoka M.S. i B.S. djelimično suprotni, i da nisu suštinski istovjetni, iako suprotno navedenom, pogrešno zaključuje prvostepeni sud. Činjenica je da su B.S. i M.S. bili zajedno smješteni, odnosno zatvoreni u jednoj prostoriji i da je sve radnje trećih lica kada su tukli B.S., vidio M.S. i obrnuto, radnje trećih lica koja su tukla M.S. je vidio B.S..

Na glavnom pretresu svjedok B.S. je ispričao istu ili sličnu priču kao i u iskazima datim u toku istrage, dok je svjedok M.S. promijenio cjelokupnu priču i potpuno suprotno onome što je govorio u ranijim iskazima, pri direktnom ispitivanju je na glavnom pretresu ukazao da je opisane radnje učinio M.A. Kada je svjedok M.S. pri unakrsnom ispitivanju od strane branioca na glavnom pretresu suočen sa ranijim iskazima datim pred CJB Bijeljina, a posebno onim koje je dao 02.10.2013. godine pred Policijom Bd BiH, te upitan zbog čega na glavnom pretresu svjedoči da ga je tukao optuženi „Ž.“ kada ga pri svakom ranijem datom iskazu nije pominjao, odnosno nije pominjao da je optuženi bilo njega ili B.S. tukao, a na tom Zapisniku iz 2013. godine je na direktno pitanje policijskog službenika: da li ga je Ž. tukao, odgovorio „ne nije, on je otvarao i zatvarao vrata prostorije u kojoj su on i B. bili smješteni, svjedok nije mogao da da nikakav razuman odgovor zbog čega je na pretresu promijenio iskaz, nego je tražio od branioca da ga ne maltretira, a sud je potom tražio da branilac ne ulazi u polemiku sa svjedokom, pa je u obrazloženju presude, ispitivanje svjedoka od strane branioca sud okarakterisao kao uznemiravanje ili zbunjivanje svjedoka od strane branioca. Branilac ističe da se nije radilo ni o kakvom uznemiravanju ili zbunjivanju svjedoka M.S., nego je od istog prilikom unakrsnog ispitivanja traženo da potvrdi svoj iskaz iz istrage ili da da razloge što na pretresu mijenja svoju izjavu. Branilac je mišljenja da je kod takvog stanja stvari i sud trebao tražiti razjašnjenje navedenih činjenica od strane svjedoka.

Pri analizi svjedočenja M.S. i B.S., sud zaključuje da se od ovih svjedoka ne može tražiti da od riječi do riječi ponove ono što su govorili proteklih godina, u više navrata, pa zatim i tokom svjedočenja na glavnom pretresu, zbog toga što je ljudsko sjećanje promjenljiva kategorija, tako da neki događaji blijede iz sjećanja, te se naknadno nekih od tih događaja, u kontekstu šireg opisa događaja, lica mogu sjetiti, zatim opisati i pojasniti. Branilac Islamović navodi da se sa takvim stavom suda i odbrana u potpunosti slaže i da je logičan zaključak da se neko 2005. godine ili 2009. godine, bolje sjeća događaja koji se zbio 1992. godine, nego što ga se sjeća 2017. godine. Odbrana je saglasna i sa stavom suda da se od svjedoka ne može očekivati da od riječi do riječi ponove ono što su govorili prethodnih godina, niti da se sjećaju nevažnih detalja i činjenica (kao npr. da li je neko imao sivo maslinastu ili plavu uniformu, da li je neko nekoga udario lijevom ili desnom rukom itd.). U

konkretnom slučaju svjedok M.S. je svjedočio o tome da li je bio tučen od strane optuženog i na način, kako je to navedeno u izreci osuđujućeg dijela presude. Ako je svjedok od strane optuženog bio tučen, a posebno na srpski praznik Vidovdan na način da je njega i B.S. optuženi udarao kao nikada do tada zbog čega su gubili svijest, onda je logično da bi se svaka osoba koja bi doživjela tako nešto sjećala toga cijelog života i nikada to ne bi mogla zaboraviti, niti bi mogla zaboraviti osobu koja je to učinila, pogotovo ako je ta osoba bila stražar kome je svjedok M.S. znao i nadimak „Ž.“. Jedino bi to svjedok mogao zaboraviti u slučaju potpunog gubitka pamćenja, što kod svjedoka M.S. to nije slučaj, a što je potvrđeno Nalazom i mišljenjem vještaka neuropsihijatra dr Petka Grubača. Branilac Islamović ističe, da odbrana ocjenjuje da svjedok M.S. ima dobro pamćenje, pa čak i iznad prosjeka, a što zaključuje na osnovu činjenice koju iznosi u žalbi i advokat Konjić, a to je da je svjedok na glavnom pretresu izrecitirao, od riječi do riječi, stihove pjesme o Juri i Bobanu, koje je naučio u zarobljeništvu, tj. iste stihove nije zaboravio, dok tvrdi da je zaboravio ili se nije mogao sjetiti prilikom davanja izjava u istrazi tako važnih činjenica da ga je navodno optuženi „Ž.“ tukao uslijed čega bi padao u nesvijest, pa se te činjenice sjetio tek 2017. godine jer mu je „proradilo sjećanje“.

Što se tiče utvrđivanja činjenica pod tačkom 2. osuđujućeg dijela izreke presude branilac Islamović ističe da svjedok M.S. ni na jednom od Zapisnika u toku istrage (od 03.08.2005. godine; 28.05.2009. godine i 02.10.2013. godine) ne govori o tome da je od strane optuženog vođen zajedno sa B.S. na iskopavanje granata, te da su tom prilikom tučeni od strane optuženog, a što je odlučna činjenica za presuđenje. Tek na glavnom pretresu na pitanje tužioca svjedok M.S. ističe da je odvođen na iskopavanje granata i da je od strane lica (radi se o množini) a ne od optuženog tučen.

U ovo krivičnom predmetu su pred prvostepenim sudom saslušavani i drugi svjedoci srpske nacionalnosti koji su se također nalazili u zarobljeništvu, na istoj lokaciji kao i svjedoci B.S. i M.S., ali u drugoj prostoriji, koji su imali međusobnu komunikaciju, što je potvrdio M.S. na Zapisniku od 28.05.2009. godine, te je i njih kao stražar čuvao optuženi A.M. zv. „Ž.“. Među tim svjedocima su bili D.K., M.S.1, M.Z., M.S.2, B.S.1, Lj.J., M.Š. i N.K. i nijedan od saslušanih svjedoka, nijednom riječju nije ukazao na to da je optuženi bilo koga tukao ili činio nešto slično. Čak neki od tih svjedoka su iznijeli pozitivno ponašanje optuženog (kao što su: D.K., M.S.1 i general M.Z.). U fazi istrage, skoro svaki od pomenutih svjedoka, upitan, da li ih je optuženi tukao, je odgovorio, da nije. Ako je na lokaciji „Okrajci“ boravilo više od 12 zarobljenika kojima optuženi kao straža nije ništa činio, kao ni M.S., a kako to proizilazi iz M.S. iskaza datim u toku istrage, kao i pomenutih svjedoka, postavlja se pitanje zašto bi optuženi „tukao na takav svirep i krvnički način B.S. kojeg nije poznavao kao ni ostale zarobljenike, koje nije tukao, ili bolje rečeno, postavlja se sumnja da je svjedok B.S. u toku istrage i na glavnom pretresu izmislio i izkonstruisao priču kojom tereti optuženog.

Sud je propustio da postupi sukladno odredbama člana 281. ZKP Bd BiH, po kojima je dužan da savjesno i brižljivo cijeni svaki dokaz pojedinačno i uvezi sa ostalim dokazima i da na osnovu takve ocjene izvede zaključak je li neka činjenica dokazana. Tako je propustio analizirati iskaze svjedoka M.S., posebno one koji su dokazi Tužilaštva: D-41; D-42, i D-43, a ne zanemarujući pri tom i veoma kontradiktoran iskaz tog svjedoka dat na glavnom pretresu, a potom taj iskaz dovesti u vezi sa iskazom svjedoka B.S., potom dati ocjenu kojim dokazima daje vjerodostojnost i u kom dijelu, te dati razloge za to. Suprotno tome, prvostepeni

sud u tačkama 32. i 33. presude, paušalno, u nekoliko rečenica, kada su u pitanju odlučne činjenice daje razloge na kojima temelji osuđujuću presudu, umjesto da za svaku tačku izreke osuđujuće presude da vrlo konkretne i jasne razloge, jer takve razloge presuda mora imati.

U obrazloženju presude sud konstatuje da su iskazi svjedoka M.S. i B.S. suštinski istovjetni, međutim na osnovu izvedenih dokaza takav zaključak sud ničim nije obrazložio niti objektivizirao i u svemu je suprotan razlozima presude i činjeničnom stanju. Prvostepeni sud je iz razloga koji su naprijed opisani u žalbi, pogrešno ili nepotpuno utvrdio činjenično stanje u osuđujućem dijelu presude, a učinio je i bitnu povredu odredaba krivičnog postupka koju branilac u žalbi navodi. Zbog svega iznijetog prijedlog branioca iznijet u žalbi je da Apelacioni sud njegovu žalbu uvaži, osuđujući dio prvostepene presude preinači, te donese oslobađajuću presudu, ili da istu presudu u osuđujućem dijelu ukine i sam održi pretres u ovoj krivičnopravnoj stvari.

Na žalbu Tužilaštva Bd BiH, pismene odgovore su dali branioci optuženog-advokati: Konjić Rifat, podneskom od 08.09.2017. godine i Islamović Mirsad, podneskom od 12.09.2017. godine, predlažući da Apelacioni sud Bd BiH žalbu Tužilaštva Bd BiH odbije kao neosnovanu, te je Tužilaštvo Bd BiH podneskom od 07.09.2017. godine dalo odgovor na žalbe branilaca optuženog-advokata Konjić Rifata i Islamović Mirsada, isitičući da su iste žalbe u cjelosti neosnovane.

Na javnoj sjednici vijeća ovog suda održanoj 27.12.2017. godine, tužilac Tužilaštva Brčko distrikta BiH Radmilo Ivanović je ostao pri navodima i prijedlogu iz pismeno izjavljene žalbe Tužilaštva od 21.08.2017. godine, kao pri navodima i prijedlogu iz posmenog odgovora na žalbu branilaca optuženog, dok su branioci optuženog-advokati Rifat Konjić i Mirsad Islamović ostali pri navodima i prijedlozima iz pismeno izjavljenih žalbi od 22.08.2017. godine, i pri pismenim odgovorima datim na žalbu Tužilaštva, u čemu se braniocima pridružio i optuženi A.M.

Ovaj sud je sukladno odredbama člana 306. ZKP Bd BiH ispitao prvostepenu presudu u onom dijelu u kom se pobija žalbama Tužilaštva Brčko distrikta BiH i branilaca optuženog, a po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženog povrijeđen krivični zakon, pa je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Ispitujući osnovanost žalbe Tužilaštva Bd BiH u pogledu prigovora da je činjenično stanje, vezano za oslobađajući dio presude, pogrešno utvrđeno i da je prvostepeni sud, posljedično tome, donio pogrešnu odluku kada je optuženog A.M. zv. „Ž.“, usljed nedostatka dokaza oslobodio od optužbe za radnje opisane u 14 tačkaka, stava II izreke oslobađajućeg dijela presude, ovaj sud je ocijenio neosnovanom.

Nesporna je činjenica da je sud usljed nedostatka dokaza optuženog A.M. zv. „Ž.“ oslobodio od optužbe da je radnjama opisanim pod I) tačke 1-6 te 8 i 9 izreke presude počinio krivično djelo-Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. u vezi sa članom 22. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, a radnjama opisanim pod I) tačke 7, 10 i 11 i pod II) tačke 1, te pod III) tačke 1 izreke presude počinio krivično djelo-Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 144. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ.

U 12 tačaka optužnice, optuženi se teretio kao saučesnik, odnosno da je kao stražar koji je bio u uniformi i naoružan vršio obezbjeđenje prostorije u kojoj su bili zatvoreni civili i vojnici, te da je otključavao tu prostoriju i time omogućavao drugim licima da vrše zlostavljanja zatvorenika, a nakon toga zaključavao prostoriju.

Prvostepeni sud u obrazloženju presude, opravdano, po ocjeni ovog suda, zaključuje da se u činjeničnom opisu navedenih 12 tačaka optužnice, optuženi navodi isključivo kao neko ko je vršio otključavanje i zaključavanje prostorija u kojima su bili zatvoreni civili i vojnici, dok je veći dio činjeničnog opisa posvećen radnjama lica koja nisu optužena po predmetnoj optužnici, a sve te radnje su navedene u dijelu I) oslobađajućeg dijela presude.

Prvostepeni sud je, po ocjeni ovog suda, nakon zadovoljavajuće analize i ocjene iskaza saslušanih svjedoka M.Z., M.S.1, N.K., M.R., V.T., M.Š., B.S.1, R.B., M.M. i D.Š., opravdano zaključio i argumentovano obrazložio svoj zaključak, da niko od navedenih svjedoka, na okolnosti iz navedenih 12 tačaka optužnice, nije potvrdio svojim svjedočenjem da je optuženi imao odlučujući doprinos u zlostavljanju lica koja su bila zatvorena i zlostavljana, odnosno da niko od njih nije kazao da je optuženi imao **odlučujuću i nepirkosnovenu ulogu** u otključavanju prostorije u kojoj su bili smješteni zarobljeni civili i vojnici, te u njihovom izvođenju iz prostorije i maltretiranju, ili puštanju u tu prostoriju raznih lica koja su zatim zatvorenike tukla, maltretirala i zlostavljala.

Pravilno sud zaključuje da nije imao pouzdanih dokaza na osnovu kojih bi formirao nesumnjiv zaključak da je optuženi kao saučesnik učinio krivična djela ratnog zločina protiv civila i ratnih zarobljenika, na način opisan pod navedenim tačkama izreke oslobađajućeg dijela presude, tj. preduzimajući radnje otključavanja i zaključavanja prostorija u kojima su bila zatvorena zarobljena civilna i vojna lica, i da je time dao odlučujući doprinos učinjenju djela.

Svjedočenja M.R., V.T., M.Š., B.S.1, H.H., M.S., na koja se Tužilaštvo poziva u žalbi, ne navode po ocjeni ovog suda na drugačije utvrđenje od onog koje je prvostepeni sud iznio u oslobađajućem dijelu presude. Analizom bitnih dijelova svjedočenja svjedoka i ocjenom istih, dolazi se do zaključka do kog je došao i prvostepeni sud, da izvedeni dokazi ne potkrepljuju u dovoljnoj mjeri navode optužnice, odnosno da nije dokazano da je optuženi imao ključnu i nepirkosnovenu ulogu u otključavanju prostorije nakon čega su druga lica tukla i zlostavljala zatvorenike, odnosno nije dokazano da je počinio krivičnopravne radnje opisane u pomenutih 12 tačaka optužnice.

Isto tako, analizom i ocjenom iskaza svjedoka B.S. i M.S., vezano za optužbu u vezi radnji koje su opisane pod II) tačka 1. i pod III) tačka 1. izreke oslobađajućeg dijela presude, opravdano je prvostepeni sud zaključio da se svjedočenje M.S. zasniva na pretpostavkama koje terete optuženog, da su svjedočenja oba navedena svjedoka oskudna, te da isti svjedoci nisu decidno ukazali na optuženog kao lice koje je preduzimalo radnje iz optužnice, zbog toga, žalbeni prigovori Tužilaštva, suprotni navedenom utvrđenju suda nisu opravdani i prihvatljivi, pa je po ocjeni ovog suda, prvostepeni sud pravilno, usljed nedostatka dokaza optuženog oslobodio od optužbe i za navedene dvije tačke optužnice.

Odlučivanje po žalbenim prigovorima Tužilaštva na izrečenu krivičnopravnu sankciju koja je optuženom izrečena u osuđujućem dijelu presude je bespredmetno, pošto je osuđujući dio presude protiv optuženog ukinut ovom presudom.

Kako je žalba Tužilaštva izjavljena zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja neosnovana, to je presudom kao u izreci, valjalo istu na osnovu člana 313. ZKP Bd BiH odbiti kao neosnovanu i prvostepenu presudu u oslobađajućem dijelu protiv optuženog A.M., potvrditi.

Ispitujući osnovanost žalbi branilaca optuženog A.M. zv. „Ž.“-advokata Konjić Rifata i Islamović Mirsada, ovaj sud je utvrdio da su osnovani žalbeni prigovori da je iz razloga koji se iznose u žalbama, u ozbiljnu sumnju dovedena tačnost činjeničnog stanja utvrđenog u stavu I tačke 1., 2. i 3. osuđujućeg dijela pobijane presude. Sud, po tvrdnji branilaca, pogrešno cijeni izvedene dokaze, a posebno iskaze, odnosno svjedočenja ključnih svjedoka-M.S. i B.S., na osnovu čijih iskaza je utvrdio činjenično stanje navedeno u izreci osuđujućeg dijela presude. Prigovor pogrešne ocjene izvedenih dokaza, te posljedično tome razumnu sumnju u tačnost utvrđenog činjeničnog stanja u osuđujućem dijelu pobijane presude, u cjelosti kao osnovan prihvata ovaj sud, a iz slijedećih razloga:

Odredbe člana 281. stav 2. ZKP Bd BiH, nameću dužnost sudu da savjesno ocijeni svaki dokaz pojedinačno i uvezi sa ostalim dokazima i da na osnovu takve ocjene izvede zaključak je li neka činjenica dokazana, dok odredbe člana 290. stav 7. istog zakona, obavezuju sud da određeno i potpuno iznese koje činjenice i iz kojih razloga uzima kao dokazane ili nedokazane, dajući naročito ocjenu vjerodostojnosti protivrječnih dokaza. Navedenih obaveza sud se nije pridržavao. Savjesna ocjena dokaza, ili konkretno kada su u pitanju iskazi, odnosno svjedočenja lica, bez obzira da li su data na zapisniku u toku istrage ili na glavnom pretresu podrazumijeva to, da sud ukratko, u bitnom dijelu iznese sadržaj svjedočenja vezano za događaj o kome se svjedoči, da ocijeni relevantnost ili nerelevantnost izvedenih dokaza, odnosno svjedočenja pri utvrđivanju odlučnih činjenica, da dokaze, pa prema tome i svjedočenja ocijeni pojedinačno i vezi sa ostalim dokazima, da nakon toga da ocjenu pouzdanosti, odnosno vjerodostojnosti svjedočenja, odnosno dokaza, i da na osnovu takve ocjene izvede zaključak da li je neka relevantna činjenica dokazana. Pri utvrđivanju, odnosno dokazivanju relevantnih činjenica, zakonodavac insistira na tome da sud naročito da ocjenu vjerodostojnosti protivrječnih dokaza. Međutim, prilikom ocjene vjerodostojnosti svjedočenja zarobljenih pripadnika Vojske RS-M.S. i B.S. i utvrđivanja na osnovu njihovog svjedočenja činjeničnog stanja navedenog u izreci osuđujućeg dijela presude, sud se nije pridržavao navedenih pravila.

Svjedok M.S. je u više navrata, u toku istrage davao izjave kao svjedok, i to: na Zapisnik CJB Bijeljina, 03.08.2005. godine (dokaz Tužilaštva: D-41); na Zapisnik kod istog CJB, 28.05.2009. godine (dokaz Tužilaštva: D-40) i na Zapisnik od 02.10.2013. godine u čijem zaglavlju stoji „Policija Brčko distrikta BiH“, a na samom Zapisniku stoji da je sačinjen u prostorijama CJB Bijeljina (dokaz Tužilaštva: D-42), i navedene izjave su kao dokazi Tužilaštva korišteni na glavnom pretresu pred prvostepenim sudom, ali sud uopšte ne iznosi bitnu sadržinu iskaza tog svjedoka datih u istrazi, niti analizira i ocjenjuje te izjave koje se u bitnom međusobno razlikuju, iako ni jedna od tih izjava ne tereti optuženog da je tukao i zlostavljao, kako svjedoke M.S. i B.S., tako ni bilo koga drugog od zarobljenika.

U izjavi od 03.08.2005. godine, koju je svjedok prvu dao, kada mu je pamćenje o događaju o kome svjedoči bilo najsvježije u odnosu na kasnija

svjedočenja, svjedok uopšte ne pominje optuženog „Ž.“ kao stražara, niti da je njega i B.S. na Vidovdan, ili nekog drugog dana tukao i zlostavljao, na način i na mjestu kako je to opisano u izreci osuđujućeg dijela presude. Svjedok ne navodi ni to, da je optuženi kao stražar otključavao prostoriju u kojoj su bili zatvoreni on i B.S. da bi time omogućio NN licima da ulaze u prostoriju, te da njega i B.S. tuku, odnosno zlostavljaju, a niti iznosi da je optuženi činio bilo koje radnje za koje ga optužba tereti.

Polazeći od činjenice da je svjedok M.S. navedenu izjavu dao kada mu je sjećanje na događaje o kojima svjedoči bilo svježije u odnosu na kasnija svjedočenja data u toku istrage i na glavnom pretresu, realno je vjerovati da bi svjedok prilikom tog prvog svjedočenja u toku istrage od 03.08.2005. godine, ukazao na optuženog stražara „Ž.“ da je njega i B.S. brutalno tukao i zlostavljao, u vrijeme i na način, te na mjestu kako je to opisano u izreci osuđujućeg dijela prvostepene presude, da se premlaćivanje i zlostavljanje od kog su svjedoci gubili svijest, zaista i desilo.

Ni u kasnijim izjavama u toku istrage svjedok M.S. nije iznio tvrdnju da je optuženi tukao i zlostavljao bilo njega ili svjedoka B.S., šta više na Zapisnik Policije Bd BiH od 02.10.2013. godine, kada je kao svjedok dao izjavu, na direktno pitanje policijskih službenika: „da li vas je „Ž.“ tukao“, svjedok M.S. je jasno odgovorio „ne, nije“.

Činjenica je, da je svjedok M.S. na glavnom pretresu 31.05.2016. godine promijenio iskaz, odnosno da je suprotno izjavama datim u istrazi, posebno onoj od 02.10.2013. godine gdje je izričito izjavio da ga optuženi „Ž.“ nije tukao, sada na glavnom pretresu, na direktno pitanje tužioca je izjavio, da je njega i B., „Ž.“ tukao u prostoriji u kojoj su bili smješteni. Kada je pri unakrsnom ispitivanju od strane branioca optuženog, svjedok suočen sa ranijim iskazima, odnosno svjedočenjima datim u toku istrage, te upitan zbog čega mijenja iskaz na glavnom pretresu, svjedok nije mogao dati razuman odgovor, nego je rekao braniocu optuženog da ga više ne maltretira.

Sve naprijed navedeno, ukazuje na protivrječnost u samim izjavama svjedoka M.S., i to onih datih u toku istrage, koje su kao dokazi Tužilaštva D-40, D-41, D-42, upotrijebljene na glavnom pretresu i one izjave koju je svjedok M.S. dao na glavnom pretresu 31.05.2016. godine.

Sud je bio dužan, u smislu odredbi člana 290. stav 7. ZKP Bd BiH, da dá naročito ocjenu vjerodostojnosti protivrječnih dokaza, a to su u konkretnom slučaju izjave svjedoka M.S. date u toku istrage i označene kao posebni dokazi Tužilaštva D-40, D-41 i D-42 te upotrijebljene na glavnom pretresu kao dokazi, i izjave koju je M.S. kao svjedok dao na glavnom pretresu 31.05.2016. godine.

Sud je morao ocijeniti da li prihvata objektivnom, odnosno istinitom tvrdnjom, izjave svjedoka M.S. iz istrage, da ga optuženi nije tukao i zlostavljao, ili da to jeste učinio, kako to svjedok tvrdi na glavnom pretresu. Također, vezano za utvrđivanje drugih bitnih činjenica sud je morao da izvodi zaključke ocjenjujući važnost i objektivnost onog što je u svjedočenjima iznio M.S. u toku istrage. Prema tome, u cilju pravilnog utvrđenja činjeničnog stanja, sud nije smio zanemariti ocjenu iskaza svjedoka M.S. koje je dao u toku istrage, koji iskazi ne terete optuženog, odnosno ne podržavaju utvrđenje činjenica u osuđujućem dijelu izreke prvostepene presude.

Svjedočenje M.S., zbog svojih protivrječnosti, koje prvostepeni sud zanemaruje, nije se nikako moglo upotrijebiti kao pouzdan dokaz za utvrđenje

činjeničnog stanja koje tereti optuženog, a koje je opisano u izreci osuđujućeg dijela presude.

Opravdano branilac Islamović prigovara, da prvostepeni sud pogrešno zaključuje, da se analizom svjedočenja M.S. i B.S. mogu uočiti suštinski isti opisi događaja koji su vezani za osuđujući dio presude, te da se uočava objektivna i istinita priča o događajima o kojima pomenuta dva lica svjedoče. Takva tvrdnja prvostepenog suda je, po ocjeni ovog suda, sasvim paušalna, jer svjedočenja o predmetnim događajima svjedoka M.S., data u toku istrage, koja je prvostepeni sud potpuno zanemario, su u potpunoj suprotnosti sa svjedočenjem B.S., kako onim datim u toku istrage, tako i sa onim datim na glavnom pretresu.

Opravdano odbrana u žalbi prigovara da je objektivnost svjedočenja B.S. upitna i dovedena u ozbiljnu sumnju kada se uzme u obzir svjedočenje M.S. i drugih saslušanih svjedoka vezano za utvrđenje relevantnih činjenica koje su od značaja za pravilno utvrđenje činjeničnog stanja u pobijanom, osuđujućem dijelu presude.

Svjedok B.S. u svjedočenju iznosi tvrdnju da je, jedne prilike (a kako je to na osnovu njegovog svjedočenja utvrđeno pod tačkom 1. osuđujućeg dijela presude) optuženi, kom je M.S. bio okrenut leđima, ispalio jedan hitac iz pištolja iznad njegove glave, te isto tako u svjedočenju navodi, da je jedne prilike u mjesecu junu (a kako je to na osnovu njegovog svjedočenja utvrđeno pod tačkom 2. izreke osuđujućeg dijela presude), dok su on i M.S. otkopavali granate, optuženi obojicu u više navrata tukao gumenom policijskom palicom po raznim dijelovima tijela, a najviše u predjelu glave i ramena, te da je tom prilikom on zadobio vidne povrede.

Ne smatrajući značajnim činjenice koje je svjedok B.S. iznio u svjedočenju, vezano za način i sredstvo izvršenja krivičnog djela, a to su pištolj i gumena policijska palica, tj. tvrdnje svjedoka da mu je optuženi ispalio hitac iz „pištolja“ iznad glave, te da je njega i M.S., dok su iskopavali granate, u više navrata tukao „policijskom gumenom palicom“ po raznim dijelovima tijela, prvostepeni sud u obrazloženju presude navodi da nije važno da li je optuženi stalno nosio pištolj i da li je ili nije stalno sa sobom imao policijsku palicu, sa kojom konstatacijom se slaže i ovaj sud. Međutim, veoma je važna činjenica, odnosno utvrđenje da li je optuženi uopšte, kao stražar dužio ili na drugi način posjedovao policijsku gumenu palicu i pištolj da bi time bio u mogućnosti da ih upotrijebi pri izvršenju krivičnog djela koje svjedok B.S. opisuje, i kako je utvrđeno u izreci osuđujućeg dijela presude. Te činjenice su relevantne, posebno kod ocjene vjerodostojnosti svjedočenja B.S., a sud ih je bio dužan utvrđivati i zbog toga što se u izreci osuđujućeg dijela presude navode kao sredstvo izvršenja krivičnog djela, a što to sud nije učinio na što se opravdano u žalbi branioca–advokata Konjića prigovara.

Svjedok M.S., ni u jednom svjedočenju, ni u istrazi a ni na glavnom pretresu nije rekao da je njega ili B.S. optuženi tukao „gumenom policijskom palicom“, niti je rekao da je vidio da je optuženi „Ž.“, kao stražar posjedovao policijsku palicu i pištolj, što je suprotno svjedočenju B.S., koji tvrdi suprotno, tj. da je njega i svjedoka M.S. optuženi tukao, odnosno premlaćivao policijskom palicom. Niko ni od drugih zarobljenika koji su bili smješteni u hangaru na Okrajcima odvojeno od B.S. i M.S., a kojima je optuženi također bio stražar, nije prilikom svjedočenja izjavio da je optuženi kao stražar posjedovao policijsku palicu i pištolj, a to nisu izjavili ni drugi saslušani svjedoci koji nisu bili zarobljena lica, a koje odbrana navodi u žalbi. Na osnovu iskaza svjedoka H.H., koji je od optuženog preuzeo

stražarsku dužnost na Okrajcima, ne može se zaključiti da je optuženi „Ž.“ kao stražar, dužio i posjedovao pištolj i gumenu policijsku palicu. Naime, ovaj svjedok je po zahtjevu komadanta P., u P. kancelariji preuzeo dužnost stražara od optuženog, a tom prilikom kod primopredaje dužnosti, P. je rekao optuženom: „skini ključeve i lisice, ti nisi za tog posla“. Prema tome svjedok ne spominje ni pištolj ni policijsku palicu da ih je optuženi kao stražar posjedovao i razdužio. Pomenuta svjedočenja navode na vjerovanje, da optuženi kao stražar uopšte nije dužio i posjedovao pištolj i gumenu policijsku palicu, te se time u ozbiljnu sumnju dovodi tvrdnja svjedoka B.S. da je optuženi, njega i svjedoka M.S., u vrijeme, na način i u mjestu kako je to opisano u izreci osuđujućeg dijela presude, u više navrata tukao, odnosno premlaćivao gumenom policijskom palicom, kao i sumnja da je ispalivši hitac iz pištolja, iznad glave B.S., istog zastrašivao.

S obzirom na navedeno, ovaj sud ocjenjuje, da postoji razumna sumnja u objektivnost cjelokupnog svjedočenja B.S. kada se njegov iskaz ocjenjuje dovodeći ga u vezu sa iskazom svjedoka M.S., a posebno sa onim iskazima koje je M.S. dao u istrazi kad mu je pamćenje na događaje iz zarobljeništva bilo najsvježije, te iskazima ostalih pomenutih svjedoka, odnosno svjedoka na koje se branioci pozivaju u žalbi, koji u svjedočenju ne iznose nikakve optužujuće činjenice na račun optuženog, iako je znatan broj tih svjedoka predložen i saslušan kao svjedok Tužilaštva.

Pri utvrđivanju činjeničnog stanja u osuđujućem dijelu presude, odnosno kod ocjene vjerodostojnosti iskaza svjedoka B.S., morao je prvostepeni sud uzeti u obzir svjedočenje M.S., posebno ono dato u toku istrage, čija objektivnost nijednim pouzdanim dokazom nije dovedena u sumnju, kao i svjedočenja lica- zarobljenika, koji su boravili u logoru „Hladnjača“ rasadnika Okrajci, a kojima je optuženi također bio čuvar, na koje svjedoke se pozivaju branioci optuženog u iznijetoj žalbi, koji svjedoci su svjedočili o tome kako se optuženi ponašao prema njima, odnosno da ih nije tukao i zlostavljao, a neki od njih su iznijeli činjenice koje ukazuju na korektan odnos i ponašanje optuženog kao stražara prema zarobljenicima, koje je i za pohvalu.

Nadalje, vezano za utvrđenje činjeničnog stanja, nejasno je, kako prvostepeni sud kod očiglednih protivrječnosti oko odlučnih činjenica u iskazima svjedoka M.S., tj. iskaza datih u toku istrage koji ne terete optuženog da je tukao i zlostavljao M.S. i B.S., i iz iskaza tog svjedoka datog na glavnom pretresu kojim tereti optuženog da je njega i B.S. tukao i zlostavljao, jednostavno prelazi preko tih protivrječnosti kao da ne postoje ili da su beznačajne, te je nejasno kako, i na osnovu čega zaključuje da se analizom svjedočenja M.S. i B.S. mogu uočiti suštinski isti opisi događaja vezanih za osuđujući dio presude, te da su njihova svjedočenja objektivna i istinita priča. Tvrdnja prvostepenog suda da B.S. i M.S. u svojim svjedočenjima u suštini daju isti opis događaja koji su vezani za osuđujući dio presude, očigledno se ne može prihvatiti kao tačna kada se imaju u vidu cjelokupna svjedočenja navedena dva svjedoka.

S obzirom na sve iznijeto, kako su žalbeni prigovori branilaca optuženog na pogrešnu utvrđenost činjeničnog stanja osnovani, to je žalbe istih izjavljene po tom osnovu, valjalo uvažiti i na osnovu člana 315. stav 1. tačka b. ZKP Bd BiH presudu u osuđujućem dijelu ukinuti te odrediti da se predmet radi rješavanja u ukinutom dijelu, vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Dalje, ovaj sud ocjenjuje da je i prigovor branilaca na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k. ZKP Bd BiH, osnovan.

Naime, iz obrazloženja prvostepene presude je vidljivo da je razlog suda za utvrđenje činjeničnog stanja u izreci osuđujućeg dijela prvostepene presude, i svjedočenje M.S. koje je navedeni sud ocijenio objektivnim i takvim prihvatio. To svjedočenje, kao razlog suda je u protivrječnosti sa izrekom osuđujućeg dijela presude, odnosno sa njenim utvrđenim činjeničnim stanjem u toj izreci, jer svjedočenje svjedoka M.S., kao razlog kojim se opravdava utvrđeno činjenično stanje u izreci, obuhvata i svjedočenje M.S. dato u istrazi, posebno ono pred Policijom Bd BiH od 02.10.2013. godine (dokaz Tužilaštva D-42) u kom svjedočenju je M.S. upitan od policijskih službenika „da li Vas je „Ž.“ tukao“, odgovorio: „ne, nije“, tako da se ima uzeti da je izreka presude protivrječna sa jednim od njenih razloga, a to je navedeno svjedočenje M.S. dato u istrazi. Kako je na navedeni način prvostepeni sud počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k. ZKP Bd BiH, na koju povredu se branioci u žalbi pozivaju, to je i po tom osnovu uvažavajući žalbu branilaca, ovaj sud ukinuo prvostepenu presudu u osuđujućem dijelu, shodno odredbama člana 315. stav 1. tačka a. ZKP Bd BiH i odredio da se predmet radi rješavanja u ukinutom dijelu vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

U ponovnom postupku, na suđenju, prvostepeni sud će, shodno odredbama člana 317 a) stav 2. ZKP Bd BiH, uzeti za osnovu samo onaj dio optužbe koji se odnosi na ukinuti dio presude. Iskazi saslušanih svjedoka i vještaka i pisani nalazi i mišljenja biće prihvaćeni kao dokazni materijal pod uslovom propisanim u stavu 4. člana 317 a) ZKP Bd BiH. Shodno odredbama stava 3 istog člana ZKP Bd BiH, na novom glavnom pretresu, stranke i branioci mogu isticati nove činjenice i iznositi nove dokaze pod uslovom propisanim zakonom.

Pri ocjeni izvedenih dokaza, utvrđivanju činjeničnog stanja, i pismenoj izradi presude, prvostepeni sud će se pridržavati odredbi člana 281. i 290. stav 7. ZKP Bd BiH, a pri tome će imati u vidu sve propuste na koje mu je ukazao ovaj sud u presudi. Ukratko će, u bitnom iznijeti sadržaj relevantnih svjedočenja i obavljenih vještačenja, dati ocjenu dokaza kako pojedinačno tako i u međusobnoj vezi, a naročito će dati ocjenu vjerodostojnosti protivrječnih dokaza, navest će koje dokaze je prihvatio kao pouzdane a koje nije i iz kojih razloga, te koje odlučne činjenice je utvrdio na osnovu prihvaćenih dokaza. U svakom slučaju, presuda mora imati razloge o odlučnim činjenicama koji trebaju biti potpuni i jasni, te logički prihvatljivi, a osim toga razlozi moraju biti u suglasnosti sa izrekom presude, jer se u suprotnom čini bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k. ZKP Bd BiH.

Kako u pismeno postavljenom imovinskopravnom zahtjevu koji je 20.11.2013. godine postavio Sudu/Tužilaštvu svjedok -oštećeni B.S., postoji podatak da je u vezi dešavanja dok je bio u zarobljeništvu, B.S. prvi put davao izjavu u CJB Bijeljina 28.09.2005. godine, najvjerovatnije kao svjedok, u ponovnom postupku, sud će pribaviti tu izjavu ukoliko ista postoji i izvest će je na suđenju kao dokaz suda, a sve u cilju da se na što pouzdaniji način ocijeni dosadašnje svjedočenje B.S., odnosno vjerodostojnije utvrdi činjenično stanje pri donošenju nove odluke suda. Ukoliko bi navedena izjava bila u bitnom različita u odnosu na one koje je svjedok dao kasnije u toku istrage ili na pretresu sud će tražiti od svjedoka da pojasni, odnosno da razlog za razlike u izjavama.

ZAPISNIČAR

Radmila Tomić

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Iljo Klaić